

Kolegji AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI!

FAKULTETI I ADMINISTRATËS PUBLIKE
Programi: Administratë Publike dhe Diplomaci
Studimet Master

Punim Masteri
Politikat e agro-industrializimit dhe ndikimi i tyre në ekonominë globale
bujqësore

Kandidatja:
Blerina Berisha

Mentori:
Prof. Ass.Dr. Vrullim Buja

Prishtinë, 2023

© DEKLARATA E AUTORËSISË

Nën përgjegjësinë time deklaroj se ky punim me titull: “Politikat e agro-industrializimit dhe ndikimi i tyre në ekonominë globale bujqësore”, është shkruar prej meje, nuk është prezantuar asnjëherë para një institucioni tjetër për vlerësim dhe nuk është botuar i tëri ose pjesë të veçanta të tij. Punimi nuk përmban material të shkruar nga ndonjë person tjetër përveç rasteve të cituara dhe referuara.

FALËNDERIME

Me respekt dhe falënderime të thella, dua të shpreh mirënjohjen time për ndihmën dhe mbështetjen e patjetërsueshme në procesin e realizimit të temës së diplomës. Në rradhë të parë, dëshiroj të falënderoj Nënë time dhe motrat e mia, për inkurajimin, përkrahjen dhe besimin që më kanë ofruar gjatë gjithë kohës.

Po ashtu, do të doja të shpreh një falënderim të veçantë për Mentorin tim, Profesorin Vrullim Buja. Bashkëpunimi ynë në këtë hulumtim dhe shkëmbimi i idesë ka përmirësuar shumë produktin final. Ndjenjat e respektit dhe mirënjohjes tuaj janë të pashprehura. Nuk mund ta harroj gjithashtu të falënderoj stafin e Kolegjit AAB të cilët kanë kontribuar në arritjen time të kësaj dite të rëndësishme.

Faleminderit të gjithëve!

Blerina Berisha,
Dhjetor, 2023

ABSTRAKTI

Politikat e agro-industrializimit kanë një ndikim të madh në ekonominë globale, ndërkohë që ndryshojnë nga një vend në vendin tjetër dhe janë subjekt i shumë faktorëve lokalë dhe ndërkombëtarë. Këto politika mund të përfshijnë masa të ndryshme që shpërfaqen në sektorin bujqësor dhe agro-industrial, ku përdoren për të përmirësuar prodhimin, siguruar ushqimin dhe konkurrueshmërinë ndërkombëtare. Ndërkohë që politikat e agro-industrializimit mund të sjellin avantazhe ekonomike dhe konkurrueshmëri, është e rëndësishme të merret parasysh që ato duhet të jenë të përshtatshme dhe të kujdesen për shqetësime të tilla si qëndrueshmëria mjedisore, drejtësia sociale dhe siguria ushqimore.

Qëllimi kryesor i këtij hulumtimi është shqyrtimi dhe analizimi i politikave të agro-industrializimit dhe ndikimin e tyre në ekonominë globale. Përmes këtij hulumtimi synohet të kuptohen dhe të identifikohen efektet dhe sfidat që vijnë me proceset e agro-industrializimit në nivel global. Për të arritur në përgjigjet e pyetjes hulumtuese dhe të vërtetimit të hipotezave të parashtruara në këtë hulumtim qasja e hulumtimit është deskriptive, shpjeguese dhe eksploruese. Për shkak të natyrës së temës që shtjellohet janë përdorur të dhënat sekondare të grumbulluara kryesisht nga autorë të huaj dhe vendor, si dhe nga hulumtimet e ndryshme rreth politikave të agro-industrializimit dhe ndikimi i tyre në ekonominë globale bujqësore.

Fjalët kyçe: Agro-industrializimi, bujqësore, ekonomia, globale, politikat.

ABSTRACT

Agro-industrialization policies have a major impact on the global economy, while they vary from country to country and are subject to many local and international factors. These policies may include various measures that are reflected in the agricultural and agro-industrial sector, where they are used to improve production, food and international competitiveness. While agro-industrialization policies can bring economic advantages and competitiveness, it is important to consider that they must be appropriate and take care of concerns such as environmental sustainability, social justice and food security.

The main purpose of this research is to examine and analyze the policies of agro-industrialism and their impact on the global economy. Through this research, it is intended to understand and identify the effects and challenges that come with the processes of agro-industrialization at the global level. To arrive at the answers to the research question and to validate the hypotheses presented in this research, the research approach is descriptive, explanatory and exploratory. Due to the nature of the topic being discussed, secondary data collected mainly from foreign and local authors, as well as from various researches about agro-industrialization policies and their impact on the global agricultural economy, were used.

Key words: Agro-industrialization, agricultural, economy, global, policies.

PËRMBAJTJA

LISTA E FIGURAVE.....

LISTA E SHKURTESAVE

KAPITULLI I: HYRJE.....

- 1.1. Qëllimi i studimit.....
- 1.2. Objektivat e studimit.....
- 1.3. Pyetjet hulumtuese dhe hipotezat
- 1.4. Metodologjia e hulumtimit
- 1.5. Rëndësia e punimit.....

KAPITULLI II: AGRO-INDUSTRIALIZIMI

- 2.1. Koncepti i agro-industrializimit.....
- 2.2. Zhvillimi i agro-industrializimit në histori
- 2.3. Roli dhe rëndësia e agro-industrializimit në ekonominë globale.....
 - 2.3.1. Rritja ekonomike
 - 2.3.2. Krijimi i vendeve të punës.....
 - 2.3.3. Përmirësimi i sigurisë së ushqimit.....
 - 2.3.4. Rritja e eksporteve dhe tregtisë ndërkombëtare
 - 2.3.5. Ndikimi në urbanizim.....
 - 2.3.6. Zhvillimi teknologjik.....
- 2.4. Sfidat e agro-industrializimit

KAPITULLI III: POLITIKAT E AGRO-INDUSTRIALIZIMIT

- 3.1. Politikat e agro-industrializimit
- 3.2. Politikat e agro-industrializimit të Bashkimit Evropian
- 3.3. Politikat e agro-industrializimit të Kosovës.....
- 3.4. Rëndësia e agro-industrializimit në Kosovë

KAPITULLI IV: NDIKIMI I AGRO-INDUSTRIALIZIMIT NË EKONOMINË GLOBALE

- 4.1. Roli i agro-industrializimit në rritjen ekonomike
- 4.1.1. Krijimi i vlerës së shtuar.....
- 4.1.2. Krijimi i punësimit
- 4.1.3. Diversifikimi i ekonomisë
- 4.1.4. Përmirësimi i efikasitetit.....
- 4.1.5. Rritja e ekspertizës teknologjike.....
- 4.1.6. Ndihma për bujqësinë.....
- 4.2. Ndikimi i agro-industrializimit në transformimin e ekonomisë globale.....
- 4.3. Efektet në disponueshmërinë globale të ushqimit
- 4.4. Perspektivat e ardhshme të agro-industrializimit në ekonomi.....

KAPITULLI V: PËRFUNDIMET DHE REKOMANDIMET

- 5.1. Përfundimet.....
- 5.2. Rekomandimet

REFERENCAT

LISTA E FIGURAVE

Figura 1. Revolucioni i agro-industrializimit.

Figura 2. Harta morfologjike e Kosovës.

LISTA E SHKURTESAVE

BE - Bashkimi Evropian.

CAP - Politikat Bujqësore të Përbashkëta.

IA - Inteligjenca Artificiale.

TIK - Teknologjia e Informacionit dhe Komunikimit.

KAPITULLI I - HYRJE

Çështjet në lidhje me industrializimin bujqësor dhe zhvillimin e qëndrueshëm janë shfaqur si fusha të rëndësishme bashkëkohore debati brenda dhe jashtë profesioneve bujqësore, si në nivel kombëtar ashtu edhe në atë ndërkombëtar. Këto çështje ka të ngjarë të marrin vëmendje në rritje nga ekonomistët bujqësorë dhe profesione të tjera të lidhura me bujqësinë dhe burimet natyrore, në shekullin XXI (McMichael, 2007).

Agro-industrializimi është një proces i transformimit të sektorit bujqësor, ku prodhimi i bimëve dhe prodhimet bujqësore kombinohen me teknologjinë dhe industrializimin për të krijuar produkte bujqësore të përpunuara dhe të pasura. Ky proces synon të rrisë efikasitetin dhe produktivitetin në bujqësi, duke përdorur teknologjitë e ndryshme industriale për të procesuar, paketuar dhe shpërndarë produkte bujqësore. Kjo është një fazë e rëndësishme e modernizimit të sektorit bujqësor dhe promovon zhvillimin ekonomik në zonat rurale (Schneider, 2017). Agro-industrializimi është një proces i modernizimit dhe transformimit të sektorit bujqësor, ku prodhimet bujqësore kombinohen me teknologjinë dhe industrializimin për të krijuar produkte të përpunuara me vlerë të shtuar. Ky proces përfshin përdorimin e teknologjive, pajisjeve dhe metodave të avancuara për të përpunuar, magazinuar dhe shpërndarë produkte të bazuara në bimë, produkte të qumështit, mish, peshk, etj. Agro-industrializimi synon gjithashtu të rrisë produktivitetin, të sigurojë cilësi të lartë dhe të përmirësojë zhvillimin ekonomik në sektorin bujqësor dhe në ekonominë më të gjerë. Ky proces është shoqëruar shpesh me krijimin e fabrikave dhe ndërmarrjeve të specializuara për të trajtuar produkte bujqësore, duke i çuar ato në një fazë më të avancuar të zinxhirit të vlerës (Darbari et al., 2018). Agro-industrializimi është një komponent kyç i modernizimit të sektorit bujqësor dhe ka një ndikim të theksuar në ekonominë e një vendi. Ky proces përfshin përdorimin e teknologjisë dhe industrializimin për të transformuar prodhimin bujqësor në një proces më të avancuar dhe të përpunuara. Një aspekt i rëndësishëm është rritja e produktivitetit bujqësor. Përdorimi i teknologjisë dhe praktikave moderne në bujqësi lejon rritjen e prodhimit, duke siguruar burime të mjaftueshme ushqimore për popullsinë dhe ulur varësinë nga importi (Maertens, 2019).

Agro-industrializimi ka një ndikim të theksuar në ekonominë globale dhe përmirëson shumë

aspekte të saj. Ky proces integron sektorin bujqësor me teknologjinë dhe industrializimin duke krijuar ndryshime të konsiderueshme në dinamikën ekonomike ndërkombëtare. Në përgjithësi, agro-industrializimi është një motor i rëndësishëm i zhvillimit ekonomik në nivel global. Megjithatë, është e rëndësishme të menaxhohet me kujdes për të adresuar sfidat e tij, si ndotja ambientale dhe shëndeti publik. Kombinimi i inovacionit dhe qëndrueshmërisë është kyç për të përfituar nga potenciali i agro-industrializimit në ekonominë globale (Henson & Cranfield, 2009).

1.1. Qëllimi i studimit

Qëllimi kryesor i këtij hulumtimi është të shqyrtojë dhe të analizojë politikat e agro-industrializimit dhe ndikimin e tyre në ekonominë globale. Përmes këtij hulumtimi synohet të kuptohen si dhe të identifikohen efektet dhe sfidat që vijnë me proceset e agro-industrializimit në nivel global.

1.2. Objektivat e studimit

Për të analizuar qëllimin e punimit, objektivat e punimit janë si vijon:

- Të vlerësohet rritja e prodhimit agro-industrializimit dhe furnizimit global me ushqim.
- Të shqyrtohen efektet e agro-industrializimit në zhvillimin ekonomik global.
- Të analizohen ndikimet e politikave dhe rregullimeve qeveritare në agro-industrializimin dhe ekonominë globale.

1.3. Pyetjet hulumtuese dhe hipotezat

Pyetjet kryesore që do të shtjellohen në këtë punim janë:

1. Si ka ndikuar rritja e sektorit agro-industrial në prodhimin dhe disponueshmërinë e ushqimit në nivel global?

2. Çfarë efekti ka pasur agro-industrializimi në rritjen ekonomike të vendeve prodhuese dhe në ekonominë globale?
3. Çfarë politika dhe rregullimesh qeveritare janë vendosur për të ndikuar në procesin e agro-industrializimit dhe si kanë rezultuar ato në ndikimin e ekonomisë globale?

Në bazë të pyetjeve hulumtuese janë ngritur edhe hipotezat e këtij hulumtimi të cilat janë:

- **Hipoteza 1:** Rritja e sektorit agro-industrial ka ndihmuar në rritjen e prodhimit ushqimor në nivel global, duke përmirësuar disponueshmërinë e ushqimit për komunitetet e ndryshme.
- **Hipoteza 2:** Agro-industrializimi ka kontribuar në rritjen ekonomike të vendeve prodhuese, duke krijuar vende pune si dhe duke përmirësuar kontributin e tyre në ekonominë globale.
- **Hipoteza 3:** Politikat dhe rregullimet qeveritare kanë ndikuar në drejtimin e agro-industrializimit, ndërsa ndërveprimet e tyre kanë përcaktuar ndikimin e tij në ekonominë globale.

1.4. Metodologjia e hulumtimit

Për të arritur në përgjigjet e pyetjes hulumtuese dhe të vërtetimin e hipotezave të parashtruara në këtë hulumtim qasja e hulumtimit do të jetë deskriptive, shpjeguese dhe eksploruese. Për shkak të natyrës së temës që shtjellohet do të përdorim të dhënat sekondare të grumbulluar kryesisht nga autorë të huaj dhe vendor, si dhe nga hulumtimet e ndryshme rreth politikave të agro-industrializimi dhe ndikimi i tij në ekonominë globale bujqësore.

1.5. Rëndësia e punimit

Agro-industrializimi ka pasur ndikim të ndjeshëm në ekonominë globale në shekullin e fundit. Ka rritur prodhimin e ushqimeve dhe ka shkaktuar rritjen ekonomike, por edhe ka

sjellë sfida të rënda mjedisore dhe sociale. Prandaj, është e rëndësishme të bëhen hulumtime të ndryshme që vendet të marrin masa për të rregulluar dhe monitoruar këtë proces, duke përmirësuar menaxhimin e burimeve natyrore dhe promovuar një prodhim të qëndrueshëm të ushqimeve. Në të vërtetë, agro-industrializimi ka një ndikim të rëndësishëm në furnizimin global të ushqimit, duke mundësuar prodhimin masiv të produkteve bujqësore. Megjithatë, ky model gjithashtu sjell me vete sfida të mëdha dhe pasoja negative për mjedisin dhe shoqërinë.

REFERENCAT

1. Akuriba, M. A., Akudugu, M. A., & Alhassan, A. R. (2021). *Agribusiness for Economic Growth in Africa: Practical Models for Tackling Poverty*. Springer Nature.
2. Aliu, Y., Terziu, L., & Brestovci, A. (2022). Covid-19 and Labour Market in Kosovo. *Икономически изследвания*, 4, 77–92. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1040749>
3. Anderson, K. (2010). Globalization's effects on world agricultural trade, 1960–2050. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 365 (1554), 3007-3021.
4. Asogwa, I. S. (2021). Contributions of the agricultural value-added output to employment creation and regional trade integration in sub-Saharan Africa. *Nigeria Agricultural Journal*, 52(1), 45-52.
5. Belegu, M., & Rrahmani, B. (2023). Endless EU Facilitated - Mediated Dialogue Between Kosovo and Serbia. *Insight Turkey*, insightturkey.com. <https://www.insightturkey.com/bashkim-rrahmani/endless-eu-facilitated-mediated-dialogue-between-kosovo-and-serbia>
6. Belegu, M., & Rrahmani, B. (2023). Marital and Inheritance Law from the Middle Ages to the Positive Law. From Scanderbeg Canon to Positive Law. *Journal on European History of Law*, 14(1), 202–211. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1134138>
7. Belton, B., & Little, D. (2008). The development of aquaculture in central Thailand: domestic demand versus export-led production. *Journal of Agrarian Change*, 8(1), 123-143.
8. Beluhova-Uzunova, R., & Lubeniqui, G. (2019). Agricultural competitiveness: the case of Kosovo. *Agricultural Sciences/Agrarni Nauki*, 11(26).
9. Betcherman, G. (2015). Labor market regulations: What do we know about their impacts in developing countries?. *The World Bank Research Observer*, 30(1), 124-153.
10. Bojnec, S., & Ferto, I. (2015). Agri-food export competitiveness in European Union countries. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 53(3), 476-492.

11. Borovci, M. (2022). Enforceability of International Rule of Law Benchmarks in Legislative Process: The Abrogation of Secondary Legislation in Kosovo. *The Law and Development Review*, 16(1), 23–41. <https://doi.org/10.1515/ldr-2022-0010>
12. Brown, M., Antle, J., Backlund, P., Carr, E., Easterling, B., Walsh, M., ... & Tebaldi, C. (2015). Climate change, global food security and the US food system.
13. Buja, V., Qerimi, F., & Behluli, A. (2022). The impact of leadership styles on service quality and customer satisfaction: A comparative analysis between foreign and domestic capital banks in Kosovo. *Innovative Marketing*, 18(3), 181–196. [https://doi.org/10.21511/im.18\(3\).2022.16](https://doi.org/10.21511/im.18(3).2022.16)
14. Casey, J., Jardim, E., & Martinsohn, J. T. (2016). The role of genetics in fisheries management under the EU common fisheries policy. *Journal of fish biology*, 89(6), 2755–2767.
15. Chu, A. C., & Xu, R. (2022). From neolithic revolution to industrialization. *Macroeconomic Dynamics*, 1-19.
16. Chung, Y. B. (2019). The grass beneath: Conservation, agro-industrialization, and land–water enclosures in postcolonial Tanzania. *Annals of the American Association of Geographers*, 109(1), 1-17.
17. Dahlberg, K. (Ed.). (2012). *Beyond the green revolution: The ecology and politics of global agricultural development*. Springer Science & Business Media.
18. Darbari, J. D., Agarwal, V., Sharma, R., & Jha, P. C. (2018). Analysis of impediments to sustainability in the food supply chain: an interpretive structural modeling approach. *Quality, IT and Business Operations: Modeling and Optimization*, 57-68.
19. Depositario, D. P. T., & Saguiguit Jr, G. C. (2014). SEARCA research thrusts and programs through the years: the way toward food security. *Discussion Paper Series- Southeast Asian Regional*
20. Evenson, R. E., & Gollin, D. (2003). Assessing the impact of the Green Revolution, 1960 to 2000. *science*, 300(5620), 758-762.
21. Fernandes, A. R., & da Silva, C. A. B. (2017). Ten years later: A comparison of results of simulation scenarios under a systems dynamic approach and the actual economic performance of small-scale agro-industries supported by Brazilian agro-industrial

- development programs. *International Journal on Food System Dynamics*, 8 (1012-2018-4087), 106-129.
22. Gaukhar, G. S., Bektanov, B., & Bekturganova, A. (2019). Sources of attracting investments in technological innovation projects to ensure the sustainable development of rural areas. *Journal of Environmental Management & Tourism*, 10(4 (36), 935-941.
 23. Habanabakize, T., & Zerihun, M. F. (2023). The criticality of financial intermediation on the South African Agro-Industrialization. *Cogent Economics & Finance*, 11(2), 2223416.
 24. Haile, M. G., Wossen, T., Tesfaye, K., & von Braun, J. (2017). Impact of climate change, weather extremes, and price risk on global food supply. *Economics of Disasters and Climate Change*, 1, 55-75.
 25. Hamann, S. (2020). The global food system, agro-industrialization and governance: alternative conceptions for sub-Saharan Africa. *Globalizations*, 17(8), 1405-1420.
 26. Henson, S., & Cranfield, J. (2009). Building the political case for agro-industries and agribusiness in developing countries. In *Agro-industries for development* (pp. 10-45). Wallingford UK: CABI.
 27. Ibraimi, X., Ziberi, B., & Brestovci, A. (2023). The importance of the regulation of public enterprises. *Corporate Law and Governance Review*, 5(1), 122–128. <https://doi.org/10.22495/clgrv5i1p11>
 28. Isoni, A. (2015). The common agriculture policy (CAP): Achievements and future prospects. *Law and Agroecology: A Transdisciplinary Dialogue*, 185-206.
 29. Jha, K., Doshi, A., Patel, P., & Shah, M. (2019). A comprehensive review on automation in agriculture using artificial intelligence. *Artificial Intelligence in Agriculture*, 2, 1-12.
 30. Kostov, P., Davidova, S., Gjokaj, E., & Halimi, K. (2021). How to increase productivity in Kosovo agriculture: a story of size and technical efficiency. *Journal of Applied Business and Economics*, 23(8).
 31. Liu, H. (2022). The tripartite evolutionary game of green agro-product supply in an agricultural industrialization consortium. *Sustainability*, 14(18), 11582.
 32. Llanto, G. M. (2012). *The impact of infrastructure on agricultural productivity* (No. 2012-12). PIDS discussion paper series.

33. Maertens, M. (2008). Horticulture exports, agro-industrialization and farm-nonfarm linkages with the smallholder farm sector: Evidence from Senegal. *Agro-Industrialization and Farm-Nonfarm Linkages with the Smallholder Farm Sector: Evidence from Senegal*.
34. Maertens, M. (2009). Horticulture exports, agro-industrialization, and farm–nonfarm linkages with the smallholder farm sector: evidence from Senegal. *Agricultural Economics*, 40(2), 219-229.
35. Maertens, M., & Fabry, A. (2019, March). Creating more and better jobs in global value chains. In *The Future of Work in Agriculture Conference, Date: 2019/03/19-2019/03/20, Location: Washington DC, USA* (pp. 1-24).
36. Mangla, S. K., Luthra, S., Rich, N., Kumar, D., Rana, N. P., & Dwivedi, Y. K. (2018). Enablers to implement sustainable initiatives in agri-food supply chains. *International Journal of Production Economics*, 203, 379-393.
37. Mazungunye, P. P. (2019). Industrialization for economic transformation.
38. McMichael, P. (2007). Globalization and the agrarian world. *The Blackwell companion to globalization*, 216-238.
39. McMichael, P. (2009). Banking on agriculture: a review of the World Development Report 2008. *Journal of agrarian change*, 9(2), 235-246.
40. Mukhopadhyay, S., & Chakrabarti, S. (2016). Dynamics of Horticulture-Based Agro-Industrialization in India: A Prelude to Revolution in the Agro-Food Sector. In *International Conference on Agribusiness in Emerging Economies*.
41. Myers, S. S., Smith, M. R., Guth, S., Golden, C. D., Vaitla, B., Mueller, N. D., ... & Huybers, P. (2017). Climate change and global food systems: potential impacts on food security and undernutrition. *Annual review of public health*, 38, 259-277.
42. Olesen, J. E., & Bindu, M. (2002). Consequences of climate change for European agricultural productivity, land use and policy. *European journal of agronomy*, 16(4), 239-262.
43. Pajo, M., & Donik Sallova. (2023). Legal Framework Of The Identity Policy Of The International Community In Post-war Kosovo – A Historical Overview. *Issue 4/2023*, 8(0). <https://ajee-journal.com/legal-framework-of-the-identity-policy-of-the-international-community-in-postwar-kosovo-a-historical-overview#footnote-064>

44. Pe'er, G., Bonn, A., Bruelheide, H., Dieker, P., Eisenhauer, N., Feindt, P. H., ... & Lakner, S. (2020). Action needed for the EU Common Agricultural Policy to address sustainability challenges. *People and Nature*, 2(2), 305-316.
45. Porkka, M., Kummu, M., Siebert, S., & Varis, O. (2013). From food insufficiency towards trade dependency: a historical analysis of global food availability. *PloS one*, 8(12), e82714.
46. Ramadani, I., & Bytyqi, V. (2018). Processes affecting sustainable use of agricultural land in Kosovo. *Quaestiones Geographicae*, 37(4), 53-66.
47. Reardon, T., & Barrett, C. B. (2000). Agroindustrialization, globalization, and international development: An overview of issues, pattern and determinants. *Agricultural economics*, 23(3), 195-205.
48. Resnick, D. (2020). The political economy of agricultural policy in Africa: Implications for agrifood system transformation. In *Sustaining Africa's Agrifood System Transformation: The Role of Public Policies* (pp. 174-181). International Food Policy Research Institute Washington, DC.
49. Rukuni, M., Tawonezvi, P., Eicher, C. K., Munyuki-Hungwe, M., & Matondi, P. B. (Eds.). (2006). *Zimbabwe's agricultural revolution revisited* (pp. 119-140). Harare: University of Zimbabwe publications.
50. Rrahmani, B., Bushi, P., & Gashi, F. (2023). KOSOVO-SERBIA DIALOGUE: FROM BRUSSELS TO OHRID. *Journal of Liberty and International Affairs*, 9(3), 476–515. <https://doi.org/10.47305/jlia2393476r>
51. Rrahmani, B., & Belegu, M. (2022). THE EU ENGAGEMENT IN THE KOSOVO-SERBIA DIALOGUE. *Online Journal Modelling the New Europe*, 39, 127–149. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1067168>
52. Rrahmani, B. (2021). Judicial review and political (in)stability in Kosovo. *Eastern Journal of European Studies*, 12(2), 169–189. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1019723>
53. Rrahmani, B. (2023). BOOK REVIEW: Nick Miller, *The Nonconformists. Culture, Politics, and Nationalism in a Serbian Intellectual Circle, 1944–1991*. *Eastern Journal of European Studies*, 14(2), 265–268. <https://doi.org/10.47743/ejes-2023-0212>

54. Schneider, M. (2017). Wasting the rural: Meat, manure, and the politics of agro-industrialization in contemporary China. *Geoforum*, 78, 89-97.
55. Schneider, S. A. (2011). Reconsidering the Industrialization of Agriculture. *J. Env'tl. L. & Litig.*, 26, 19.
56. Schneider, M. (2017). Wasting the rural: Meat, manure, and the politics of agro-industrialization in contemporary China. *Geoforum*, 78, 89-97.
57. Selimi, G., Xhemazie Ibraimi, & Besime Ziberi. (2022). Law in the tax legal system, income inequality and economic growth: An empirical estimation. *Corporate Governance and Organizational Behavior Review*, 6(2, special issue), 230. <https://virtusinterpress.org/Law-in-the-tax-legal-system-income-inequality-and-economic-growth-An-empirical-estimation.html>
58. Silva, C. D., Baker, D., Shepherd, A. W., Jenane, C., & Miranda-da-Cruz, S. (Eds.). (2009). *Agro-industries for development*. CABI.
59. Shimeles, A., Verdier-Chouchane, A., & Boly, A. (2018). Introduction: understanding the challenges of the agricultural sector in Sub-Saharan Africa. *Building a resilient and sustainable agriculture in sub-Saharan Africa*, 1-12.
60. Shkodra, J., & Shkodra, L. (2018). Impact of agricultural finance in rural areas—case study Kosovo. *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, 24(5).
61. Tersoo, P. (2014). Agribusiness as a veritable tool for rural development in Nigeria. *International letters of social and humanistic sciences*, (03), 26-36.
62. Terziu, L., & Belegu, B. (2023). UNDERSTANDING VOTER BEHAVIOR AND ELECTION DYNAMICS: A CASE STUDY OF THE 2021 LOCAL ELECTIONS IN KOSOVO. *Journal of Liberty and International Affairs, Institute for Research and European Studies - Bitola*, 9(2), 450–475. <https://doi.org/10.47305/jlia2392450t>
63. Terziu, L., & Buleshkaj, O. (2023). Challenges in Leading Educational Change: Reflections from Educators in Kosovo. *The International Journal of Educational Organization and Leadership*, 30(2), 1–18. <https://doi.org/10.18848/2329-1656/cgp/v30i02/1-18>
64. Tërmkolli, M. (2023). Exploring the foundations of the European administrative space and its alignment with global governance through the basic principles of good

- governance. *Corporate Law & Governance Review*, 5(2, special issue), 237. <https://virtusinterpress.org/Exploring-the-foundations-of-the-European-administrative-space-and-its-alignment-with-global-governance-through-the-basic-principles-of-good-governance.html>
65. Tripathi, A. D., Mishra, R., Maurya, K. K., Singh, R. B., & Wilson, D. W. (2019). Estimates for world population and global food availability for global health. In *The role of functional food security in global health* (pp. 3-24). Academic Press.
66. Thaqi, A., & Beqaj, B. (2017). The impact of marketing agricultural products in Kosovo on increasing their competitiveness in the market toward customer loyalty. *Journal of Management Cases*, 24.
67. Van Campenhout, B., Nabwire, L., Minten, B., & Ariong, R. M. (2020). *Institutional and technological innovations to foster agro-industrialization in Uganda: Insights from the dairy value chain*. Intl Food Policy Res Inst.
68. Xhemazie Ibraimi. (2022). Privatization in post-war Kosovo: Legal review. *Journal of Governance and Regulation*, 11(1), 112. <https://virtusinterpress.org/Privatization-in-post-war-Kosovo-Legal-review.html>
69. Ziberi, B. F., Rexha, D., Ibraimi, X., & Avdiaj, B. (2022). Empirical Analysis of the Impact of Education on Economic Growth. *Economies*, 10(4), 89. <https://doi.org/10.3390/economies10040089>